Ankenævnet
for
Forsikring

Den 11. april 2018 blev i sag nr. 91462:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

xxxxxxxxxxxxxxxx

xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Alm. Brand Forsikring A/S
Midtermolen 7
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har ulykkesforsikring i Alm. Brand Forsikring A/S. Hun klager over, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning for den skade, hun pådrog sig den 1/1 2011, da hun faldt på vej hjem fra besøg hos sin nabo.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har vurderet, at klagerens méngrad som følge af ulykkestilfældet er under 5 %.

I klageskema af 12/10 2017 til nævnet har klagerens datter bl.a. anført:

> "[Klageren] faldt i glat føre den 1. januar 2011. Faldulykken medførte så stor skade på [klageren], at hun ikke kunne genoptage sit arbejde efterfølgende. [Klageren] blev afskediget og derefter førtidspensionist 1. juni 2012 pga. generne fra ulykken. [Klageren] havde arbejdet samme sted i over 30 år stort set uden sygedage. Alm. Brand vurderede faldulykkens gener til under 5% méngrad i 2013 på baggrund af Arbejdsskadestyrelsens udtalelser. En afgørelse vi bad dem genvurdere før-

ste gang i 2013 og anden gang i 2015. Afgørelsen blev begge gange stadfæstet. Vi påklager nu afgørelsen til ankenævnet for forsikring, idet skaden, sygeforløbet og den efterfølgende situation BLEV udløst af ulykken. Og idet det var umuligt at genoptage arbejdet efterfølgende. [Klageren] tog varigt skade ved faldulykken 1. januar 2011.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?
Jeg ønsker at opnå anerkendelse af faldulykkens meget alvorlige konsekvenser - med fokus på hovedtraumet. Alm. Brand og Arbejdsskadestyrelsen betvivler årsagssammenhængen og nedjusterer derfor méngraden og derfor erstatningen i sagen. De vurderer, at der er tale om en forværring af forudbestående helbredsmæssige forhold (en tidligere nakke-operation og skulder-operation). Men hovedtraumet og de efterfølgende gener (kognitivt) BLEV pådraget ved faldulykken 1. januar 2011 og har ingen sammenhæng med nakke- og skuldergener, hvilket også flere af de medicinske og psykologiske involverede eksperter bakker op om."

Selskabet har i mail af 10/11 2017 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"**Fremstilling**
Kunden sender den 14. april 2011 en anmeldelse på hændelsen den 1. januar 2011. Hændelsen anerkendes, og vi beder kunden vende tilbage på årsdagen, hvis der er varige mén. I maj måned 2012 vender kunden tilbage for at få fastsat en méngrad, og vi indhenter journaloplysninger vedrørende skaden og en speciallægeerklæring. Efterfølgende beder vi Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES) om at vurdere årsagssammenhæng og i fald fastsætte det varige mén.

AES vurderer den 3. januar 2013, at generne i albuen er mindre end 5 %. Samtidig slår AES fast, at de gener, som kunden mener stammer fra et hovedtraume, som hun pådrog sig ved samme lejlighed, ikke er en følge af den anmeldte skade. De begrunder det med, at det ikke ses dokumenteret i de lægelige akter, at kunden har haft et hovedtraume.

Kunden er ikke enig i afgørelsen og beder AES om at revurdere sagen. AES fastholder og begrunder med, at der ikke i det lægelige materiale er oplysninger om symptomer efter hovedtraume, der er opstået i umiddelbar tilknytning til den anmeldte skade.

I februar 2015 vender kunden tilbage og beder os revurdere igen. Der er intet lægeligt nyt i sagen, og vi fastholder derfor, at der ikke er årsagssammenhæng. Senere samme år får vi en henvendelse fra kundens advokat, der ønsker at få sagen forelagt for AES igen, med henblik på en vurdering af méngraden efter Erstatningslovens § 4.

AES fastholder den 9. november 2016 deres tidligere vurderinger med samme begrundelse, og den 12. oktober 2017 klager advokaten til Nævnet.

Begrundelse
På ulykkesforsikringen er det kunden, der skal dokumentere sit krav over for selskabet. I nærværende sag er der ikke oplysninger i journalerne, der inden for en rimelig tidshorisont beskriver eller giver mistanke om, at kunden har pådraget sig et hovedtraume. Retten i … har i forbindelse med ansvarssagen slået fast, at det på det foreliggende ikke kan udelukkes, at kunden har slået hovedet. Den lægelige vurdering hos vores lægekonsulenter og hos lægerne i AES siger entydigt,

at der ikke på det foreliggende er medicinsk belæg for at antage, at kunden har slået hovedet i forbindelse med den anmeldte hændelse.

Dette har AES slået fast tre gange.

Konklusion
Kunden har ikke dokumenteret årsagssammenhæng mellem sine kognitive gener og uheldet den 1. januar 2011. Samtidig fastholder AES, at det varige mén efter skaden er mindre end 5 %. Derfor er vi fortsat af den opfattelse, at der ikke er tale om en erstatningsberettiget skade."

Klageren har i brev af 10/12 2017 til nævnet bl.a. anført:

"Som reaktion på selskabets svar skriver jeg på vegne af min mor …, der ikke er i stand til at skrive et kommenteret brev til jer. Det er hun ikke - pga. eftervirkningerne af faldtraumet 1. januar 2011, som stadig lægger bånd på hendes livsførelse. Det vil I også kunne se i tidligere sagsakter, hvor jeg har ført pennen i brevvekslinger.

I mange år har sagen været et fokus-emne for vores lille familie - fordi den så drastisk ændrede vores liv. Mor der altid var pligtopfyldende, havde gennemført sit arbejdsliv stort set uden sygedage og med et godt humør tillige - ændrede karakter med et slag 1. januar 2011, da hun faldt og slog ikke kun albuen - men også hovedet. Siden har hun ikke været den samme som før faldet. Derfor bliver vi også nødt til at kommentere selskabets svar af 30. november, fordi de igen lægger vægt på, at mor ikke pådrog sig et hovedtraume ved ulykken - men fokuserer udelukkende på bruddet på albuen. Vi ønsker at opnå anerkendelse af faldulykkens meget alvorlige konsekvenser - med netop fokus på hovedtraumet. Selskabet betvivler årsagssammenhængen og henviser tilbage til tidligere operative indgreb - som på ingen måde medførte en méngrad for min mors liv. Efter nakke operationen tilbage i 2007 fortsatte min mor ufortrødent sit arbejdsliv uden sygedage og i højt humør samt var ansvarsperson for syge forældre og aktiv i flere foreninger. Men efter faldet i 2011 skete der drastiske ændringer i hendes helbredsmæssige forhold - og hun måtte som konsekvens heraf indstille al aktivitet.

Vi har naturligvis allerede fremsendt alle de sagsakter og medicinske og psykologiske ekspertudtalelser, der understøtter symptomer på hjernerystelse som følge af faldtraumet - så vi vil ikke genfremsende dem her - men blot understrege, at vi har rettet henvendelse til jer - netop fordi vi mener, at der kun er taget stilling til en lille del af faldulykkens konsekvenser. Den største konsekvens - de følger, som mor har og har haft efter hovedtraumet, de behandles slet ikke i selskabets afgørelse... og det er netop dem, der gør, at mor aldrig kom tilbage til arbejdsmarkedet, stadig lider af hukommelsestab, koncentrationsbesvær, manglende overblik, træthed - nedsat funktionsevne. Vi ønsker med vores klage at opnå anerkendelse af dette - således at vi kan komme videre efter disse mange år, hvor vi tillige med min mors forværrede tilstand - er påvirkede og kede af, at det ikke er blevet anerkendt og dermed respekteret i forsikringsøjemed."

Klageren har yderligere i mail af 6/3 2018 til nævnet bl.a. anført:

"Skaden består af en albueskade og et hovedtraume. Før faldet havde min mor ingen hovedskade og hun fungerede optimalt i alle sammenhænge - privat, fritidsmæssigt og arbejdsmæssigt. Årsagen til at hovedtraumet ikke registreres i de første lægelige akter er, at albueskaden blev fokuspunkt, fordi min mor var forvirret efter faldet og ikke kunne huske omstændighederne 100 %. Al-

buen krævede operation og var fysisk forandret. Men ved faldet skete en stor forandring på flere niveauer. Denne erkendelse blev i tiden efter faldet mere og mere åbenlys - derfor blev flere forskellige eksperter også inddraget i vurderingen af min mors gener. Vi har i tidligere korrespondance vedlagt kopi af forskellige lægelige udtalelser, der kommenterer og støtter en sammenhæng med hjernerystelse. Mor har ikke fungeret som normalt siden faldet 1. januar 2011. Dette er jeg vidne til hver dag. Vi forstår ikke, at det ikke anerkendes."

Klageren har bl.a. anført i skadesanmeldelse af 5/4 2011 til selskabet:

"Jeg havde fået aftenkaffe hos naboen og var på vej hjem. Ville bukke mig ned for at samle et stykke papir op i indkørslen og glider bagover og falder med et ordentligt brag på ryggen og knalder hovedet ned i fliserne og slår albuerne. Højre albue viser sig at være brækket. Jeg er stadig sygemeldt. Har ondt i armene, nakken og … i hovedet. Desuden glemmer jeg alting og har en usædvanlig træthed."

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har i udtalelse af 3/1 2013 bl.a. anført:

"**Vurdering**
Det varige mén er vurderet til mindre end 5 procent.

Sagsfremstilling
Det fremgår af sagens akter, at [klageren] den 1. januar 2011 faldt bagover i glat føre, hvorved hun slog ryggen og begge albuer.

Ved uheldet pådrog [klageren] sig et brud i højre albue.

Det fremgår endvidere, at [klageren] før aktuelle uheld var blevet opereret i nakken på grund af degenerative forandringer.

Begrundelse for varigt mén
Vi har lagt vægt på sagens lægelige oplysninger, herunder især:

- Journal fra egen læge og
- Speciallægeerklæring af 2. august 2012 ...

Vi har lagt vægt på, at [klageren] har varige følger efter bruddet ved højre albue i form af ømhed.

Ved speciallægens objektive undersøgelse blev der fundet normal bevægelighed i albuen.

> Efter tabellens punkt D.1.4.1 vurderes albue, med til belastningsudløste smerter og normal bevægelighed, til mindre end 5 procent.

Det er vores vurdering, at sværhedsgraden af [klagerens] gener i albuen kan sammenlignes med tabelpunktet, og vi har derfor fastsat det varige mén efter ulykken til mindre end 5 procent.

Vi er opmærksomme på, at [klageren] endvidere klager over ændret psyke, grådlabilitet, manglende overblik, øget søvnbehov/træthed, tankemylder, hovedpine, nakkesmerter, isolationstendens, samt hukommelses- og koncentrationsbesvær.

Vi finder imidlertid ikke, at der et årsagssammenhæng mellem disse gener og uheldet den I. januar 2011.

Ved vurderingen har vi lagt vægt på, at [klageren] ikke pådrog sig et hovedtraume ved uheldet, og således ikke har været ude for en hændelse, der er egnet til at medføre de angivne gener.

På denne baggrund finder vi det ikke dokumenteret eller i tilstrækkelig omfang sandsynliggjort, at der er årsagssammenhæng mellem ulykken og disse gener."

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har i udtalelse af 25/3 2013 bl.a. anført:

"I anfører, at vi alene har vurderet det varige mén efter bruddet i højre albue, men ikke for det hovedtraume, som [klageren] pådrog sig ved uheldet.

Sagen har på ny været forelagt for styrelsens neurokirurgiske speciallægekonsulenter med jeres bemærkninger og de lægelige oplysninger i sagen.

Det er herefter fortsat vores vurdering, at der ikke er årsagssammenhæng mellem uheldet den 1. januar 2011 og [klagerens] gener i form af ændret psyke, grådlabilitet, manglende overblik, øget søvnbehov/træthed, tankemylder, hovedpine, nakkesmerter, isolationstendens, samt hukommelses- og koncentrationsbesvær.

Ved vurderingen af om der er varige følger efter en skade, skal skaden have medført strakssymptomer. Ved strakssymptomer forstås symptomer, der er opstået i umiddelbar tilknytning til skaden.

Ved vurderingen har vi lagt vægt på, at der hverken i journalen fra lægevagten den 2. januar 2011 eller de efterfølgende konsultationer ved egen læge er beskrevet traume mod nakken eller hovedet, men alene slag mod ryggen og albuerne.

Vi har endvidere noteret os, at [klageren] før uheldet havde nakkesmerter med udstråling til begge arme. Herudover fremgår det brev af 28. juni 2011 fra læge …, at [klageren] havde været udsat for flere psykisk belastende omstændigheder i slutningen af 2010 og starten af 2011.

Af journal fra egen læge af 7. september 2011 fremgår det endvidere, at [klagerens] kognitive gener kan skyldes en forværring af hendes nakkegener.

På denne baggrund finder vi det ikke i tilstrækkelig omfang sandsynliggjort, at der er tidsmæssig sammenhæng mellem uheldet den 1. januar 2011 og [klagerens] gener.

Vi fastholder på den baggrund vores udtalelse af 3. januar 2013."

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har i udtalelse af 9/11 2016 bl.a. anført:

"Vi vurderer:

Det varige mén er mindre end 5 %.

…
Varigt mén

Tidligere vurdering
Vi har den 3. januar 2013 og ved vores genvurdering den 25. marts 2013, vurderet generne efter samme ulykke til et varigt mén på mindre end 5 procent.

Vurdering af varigt mén
Vores lægekonsulenter med specialer i neurokirurgi og neurologi har deltaget ved vurderingen af det varige mén.

Da der er tale om en ulykkesforsikring, bliver der ved vurderingen af det varige mén ikke kompenseret for forværring eller gener, der skyldes forudbestående helbredsmæssige forhold.

Grundlaget for vores vurdering:

- [Klageren] gled den 1. januar 2011, og faldt direkte ned på ryggen.
- Den 2. januar 2011 konsulterede [klageren] vagtlægen grundet smerter fra lænden og begge albuer.
- Den 20. november 2007 blev [klageren] opereret for spinalstenose i nakken.
- Den 4. november 2010 blev [klageren] henvist til et fornyet forløb på [behandlingssted], grundet gener fra begge skuldre og overarme.

Højre albue
Ved vurderingen af det varige mén har vi lagt vægt på, at [klageren] klager over gener efter brud af højre albue i form af ømhed.

Vi har lagt vægt på, at der ved speciallægens objektive undersøgelse blev fundet normal bevægelighed i albuen.

Efter tabellens punkt D.1.4.1 vurderes albue, med til tider belastningsudløste smerter og normal bevægelighed, til mindre end 5 procent.

Det er vores vurdering, at sværhedsgraden af [klagerens] gener i albuen kan sammenlignes med tabelpunktet, og vi har derfor fastsat det varige mén efter ulykken til mindre end 5 procent.

Kognitive gener
Ved vores afgørelse af 3. januar 2013 klagede [klageren] over ændret psyke, grådlabilitet, manglende overblik, øget søvnbehov/træthed, tankemylder, hovedpine, nakkesmerter, isolationstendens, samt hukommelses- og koncentrationsbesvær.

Vi er opmærksomme på, at [klageren] ved besvarelsen af spørgeskemaet modtaget 30. november 2015 ligeledes klager over glemsomhed, svimmelhed samt evnen til at planlægge og overskue mere end en ting ad gangen.

Vi er opmærksomme på, at retten i … har udtalt, at det ikke kan afvises, at [klageren] i forbindelse med faldet pådrog sig et hovedtraume.

Det er vores lægefaglige vurdering, at der i forbindelse med anmodningen af 27. oktober 2015, ikke er nye oplysninger, der tidstro oplyser om forholdene tæt på skadestidspunktet.

Vi er opmærksomme på, at der foreligger hyppig lægekontakt i tiden efter faldet, som ikke understøtter en neurologisk skade.

Vi bemærker endvidere, at der er en forudbestående nakkesygdom i form af spinalstenose.

Vi vurderer i samråd med vores lægekonsulent fortsat, at det ikke i tilstrækkelig grad er sandsynliggjort, at [klagerens] aktuelle kognitive gener skyldes uheldet den 1. januar 2013.

Ved vurderingen af om der er varige følger efter en skade, skal skaden have medført strakssymptomer. Ved strakssymptomer forstås symptomer, der er opstået i umiddelbar tilknytning til skaden.

Ved vurderingen har vi lagt vægt på, at der hverken i journalen fra lægevagten den 2. januar 2011 eller de efterfølgende konsultationer ved egen læge, er beskrevet traume mod nakken eller hovedet, men alene slag mod ryggen og albuerne.

Vi har endvidere noteret os, at [klageren] før uheldet havde nakkesmerter med udstråling til begge arme. Herudover fremgår det af brev af 28. juni 2011 fra læge …, at [klageren] havde været udsat for flere psykisk belastende omstændigheder i slutningen af 2010 og starten af 2011.

Af journal fra egen læge af 7. september 2011 fremgår det, at [klagerens] kognitive gener kan skyldes en forværring af hendes nakkegener.

Vi bemærker at [klageren] havde en nakkesygdom i form af spinalstenose og slidgigt (degenerative forandringer) forud for det anmeldte ulykke.

På baggrund af ovenstående finder vi, at [klagerens] aktuelle kognitive gener med overvejende sandsynlighed skal tilskrives andre forhold end den aktuelle hændelse."

I lægejournalen for klageren er anført den 31/10 2007:

"Pt. med kroniske nakkesmerter og nu tiltagende strålende ud i højre arm. Der har været knækfornemmelser for et par uger siden. Obs. diskusprolaps, obs. spinalstenose."

I lægejournalen er yderligere anført den 27/11 2009:

"I 2007 opereret for spinalstenose i nakken med isættelse af 2 nye discus cervikalt …
Aktuelle: har efter ovenstående operation været smertefri, der er nu igen tilkommet smerter med udstråling til begge arme, men mest højre. Har fornemmelse af kraftnedsættelse i forbindelse med fleksion over albueled."

I lægejournalen er yderligere anført den 4/11 2010:

"Henvist med gener fra begge skuldre og overarme, primært venstre. For et par år siden opereret her og fået foretaget Cloward-operation i halscolumna med god effekt. Patienten mener ikke nu-

værende gener stammer fra nakken. Gradvist indsættende gener over de sidste par år."

Af forsikringsbetingelserne nr. 6000 fremgår det bl.a.:

"**Invaliditetserstatning**
2.1
Såfremt et ulykkestilfælde har medført varig og ikke ubetydelig skade af medicinsk art, har forsikrede ret til erstatning, såfremt den medicinske invaliditet fastsættes til mindst 5% varigt mén … "

Nævnet udtaler:

Klageren kom til skade den 1/1 2011, da hun faldt på vej hjem fra besøg hos sin nabo. Klageren ønsker erstatning fra selskabet for varigt mén.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at klagerens méngrad som følge af ulykkestilfældet er under 5 %.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har afgivet udtalelser af 3/1 2013, 25/3 2013 og af 9/11 2016 I udtalelsen af 9/11 2016 har Arbejdsmarkedets Erhvervssikring på ny vurderet generne efter ulykken til et varigt mén på mindre end 5 %, idet man har anført, at klagerens aktuelle kognitive gener med overvejende sandsynlighed skal tilskrives andre forhold end den aktuelle hændelse. Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings lægekonsulenter med specialer i neurokirurgi og neurologi deltog ved vurderingen.

Nævnet bemærker indledningsvist, at det er den, der rejser et krav, som skal bevise kravets rigtighed og størrelse.

Efter en gennemgang af sagen – herunder udtalelserne fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring samt de lægelige oplysninger i sagen - finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at hun har krav på méngradserstatning som følge af faldet den 1/1 2011. Nævnet har derfor ikke grundlag for at kritisere selskabet afgørelse.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren havde nakkegener i form af spinalstenose og

slidgigt forud for det anmeldte ulykkestilfælde, og at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har vurderet, at klagerens kognitive gener med overvejende sandsynlighed må tilskrives andre forhold end det anmeldte ulykkestilfælde.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand
Udskriftens rigtighed bekræftes

Mette Eisenhardt